

KASVATUS JA OPPIMINEN

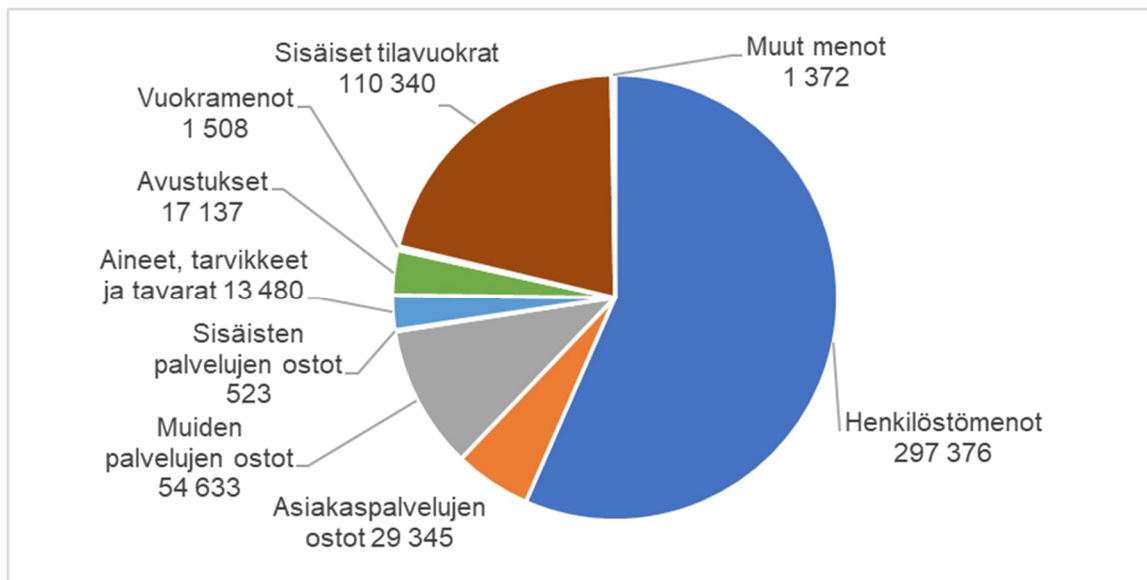
13 Kasvatuksen ja oppimisen toimiala yhteensä

Vastuuhenkilö: Katri Kalske

Toimielin: Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta
Puheenjohtaja: Paula Lehmuskallio

Määrärahat	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
1000 euroa							
Kasvatus ja oppiminen							
Tulot	38 282	33 702	37 630	37 630	38 213	38 806	39 407
Menot	-483 465	-495 957	-516 592	-525 714	-537 822	-551 257	-565 029
Toimintakate	-445 182	-462 255	-478 962	-488 084	-499 608	-512 452	-525 622
Kasvatus ja oppiminen bruttoyksiköt							
Tulot	35 169	30 475	35 704	35 704	36 258	36 820	37 391
Menot	-418 413	-426 745	-444 288	-452 227	-462 482	-474 034	-485 875
Toimintakate	-383 244	-396 270	-408 584	-416 523	-426 224	-437 214	-448 484

Tuloslaskelma	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023
1000 euroa				
Myyntitulot	4 412	5 531	5 357	5 357
Maksutulot	13 521	11 896	11 579	11 579
Tuet ja avustukset	15 299	11 055	16 805	16 805
Muut tulot	167	187	187	187
Sisäiset tulot	1 770	1 806	1 776	1 776
Tulot yhteensä	35 169	30 475	35 704	35 704
Henkilöstömenot	-221 195	-240 206	-246 697	-254 373
Asiakaspalvelujen ostot	-26 422	-28 659	-29 336	-29 336
Muiden palvelujen ostot	-58 976	-44 308	-47 246	-47 506
Sisäisten palvelujen ostot	-576	-510	-496	-496
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7 975	-7 995	-7 402	-7 402
Avustukset	-18 836	-18 463	-17 104	-17 104
Vuokramenot	-254	-226	-220	-223
Sisäiset tilavuokrat	-84 067	-85 209	-94 639	-94 639
Muut menot	-110	-1 169	-1 149	-1 149
Menot yhteensä	-418 413	-426 745	-444 288	-452 227
Toimintakate	-383 244	-396 270	-408 584	-416 523
Poistot	-1 997	-1 579	-2 584	-2 584
Vyörytykset	-17 584	0	0	-33 193
Tilikauden tulos	-402 824	-397 850	-411 168	-452 300

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan (KASO) tehtävänä on kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan toimialaan kuuluvien asioiden valmistelu ja täytäntöönpano. Toimiala huolehtii kaupungin varhaiskasvatuspalveluiden, perusopetuksen, toisen asteen koulutuksen ja ruotsinkielisten palveluiden järjestämisestä sekä yhteistyöstä hyvinvointialueen kanssa opiskeluhuollon sekä lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämisen osalta.

Toiminnan järjestämisessä otetaan huomioon väestön oikeus saada palveluja äidinkielellään suomeksi tai ruotsiksi. Kasvatuksen ja oppimisen toimialan organisaatio muodostuu varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, ruotsinkielisten palveluiden, toisen asteen palvelualueista sekä yhteisistä palveluista.

Toiminta-ajatuksen mukaisesti kasvatuksen ja oppimisen toimiala edistää lasten ja nuorten oppimista, osallisuutta ja hyvinvointia osaavan henkilöstön ja laadukkaiden kasvu- ja oppimisympäristöjen avulla oikeudenmukaisesti ja vuorovaikutteisesti.

Toimialalla keväällä 2022 tehdyssä toimintaympäristöanalyysissä esille nousivat lasten ja nuorten hyvinvoinnin ja perustaitojen heikkeneminen, sukupuolten erot mielenterveysongelmissa, vieraskielisten opiskelijoiden määrän kasvu, henkilöstön veto- ja pitovoimatekijöiden huomioiminen ja hyvinvointialueen vaikutukset kaupungin talouteen.

Vantaan väkiluvun ennustetaan kasvavan edelleen nopeasti, vaikka edellisten vuosien ennätyksellisen suuren väestönkasvun arvioidaan hieman hidastuvan lähivuosina. Viime vuonna väestö kasvoi 1975 asukkaalla (0,8 %), mikä oli lähes 1500 vähemmän kuin vuonna 2020. Vantaan vuosittaisen väestönkasvun ennustetaan olevan keskimäärin 1,8 prosenttia seuraavan vuosikymmenen aikana, mikä vastaa noin 4 600 uutta vantaalaista vuodessa. Kasvun arvioidaan olevan voimakkainta vuosina 2024–2027.

Vantaan virallisen väestöennusteen 2022–2032 mukaan varhaiskasvatusikäisten lasten määrä kasvaa vuoteen 2027 mennessä 1327 lapsella ja vuoteen 2032 mennessä 2492 lapsella. Hoitopaikkatarve on 2043 paikkaa laskettuna 82 prosentin peittävyys mukaan. Tämä vastaa noin 10 suurta päiväkotia. Eniten lasten määrän ennustetaan kasvavan Kivistön (910), Myyrmäen (405), Tikkurilan (566) ja Aviapoliksen (343) suuralueilla. Vieraskielisten varhaiskasvatusikäisten osuus vuonna 2022 on 32 prosenttia.

Vantaan virallisen väestöennusteen 2022–2032 mukaan perusopetusikäisten 6–14-vuotiaiden määrä vähenee vuoteen 2027 mennessä 490 oppilaalla ja kasvaa vuoteen 2032 mennessä 226 oppilaalla. Vuoteen 2027 mennessä alakouluikäisten 6–11-vuotiaiden määrä vähenee 754 oppilaalla ja yläkouluikäisten 12–14-vuotiaiden määrä kasvaa 264 oppilaalla. Palveluverkon näkökulmasta tämä tuottaa hieman lisätila tarvetta. Kasvualueet ovat Kivistö (273) ja Tikkurila (53). Perusopetusikäisten määrän ennustetaan vähenevän muilla suuralueilla. Eniten oppilaiden määrä vähenee Korson (-297) ja Aviapoliksen (-201) suuralueilla. Vuoteen 2032 mennessä alakouluikäisten 6–11-vuotiaiden määrä kasvaa 416 oppilaalla ja yläkouluikäisten 12–14-vuotiaiden määrä vähenee 190 oppilaalla. Perusopetusikäisten 6–14-vuotiaiden määrän ennustetaan kasvavan Kivistön (558), Tikkurilan (328) ja Myyrmäen (119) suuralueilla. Perusopetusikäisten määrän ennustetaan vähenevän muilla suuralueilla. Eniten vähenee Aviapoliksen (-220), Koivukylän (-212) ja Korson (-210) suuralueilla. Vieraskielisen väestöennusteen mukaan vuoteen 2025 mennessä vieraskielisiä 7–15-vuotiaista on 30 prosenttia.

15–17-vuotiaiden nuorten määrä kasvaa vuoteen 2027 mennessä 761 nuorella ja vuoteen 2032 mennessä 629 nuorella. Vuoteen 2027 mennessä suurimpia kasvualueita ovat Myyrmäen (163), Tikkurilan (158), Aviapoliksen (158) ja Kivistön (142) suuralueet. Vuoteen 2032 mennessä suurimpia kasvualueita ovat Kivistön (211) ja Tikkurilan (156) suuralueet. Nuorten määrän ennustetaan vähenevän eniten Korson (-51) suuralueella vuoteen 2032 mennessä. Vieraskielisiä 16–18-vuotiaista on 25 prosenttia vuoteen 2025 mennessä vieraskielisen väestöennusteen mukaan.

Toimialan keskeiset tavoitteet

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan tulokortin keskeiset tavoitteet edistävät valtuustokauden strategian mukaisia päämääriä eri painopistealueilla. Tavoitteena on lasten ja nuorten sosiaalisten ja tunteiden parantaminen, kiusaamisen vähentäminen ja opiskelijoiden hyvinvoinnin parantuminen. Näiden tavoitteiden saavuttamista voidaan seurata kouluterveyskyselyn avulla. Lisäksi toimialan keskeisenä tavoitteena on lukutaidon kasvattaminen. Yhteistyötä hyvinvointialueen sekä kasvatuksen ja oppimisen toimialan kanssa vahvistetaan. Panostetaan lapsioikeusperusteisen työn kehittämiseen osallistumalla UNICEFin Lapsiystävällinen kunta -malliin. Lasten ja nuorten osallisuutta edistetään muun muassa vahvistamalla edelleen oppilas- ja opiskelijakuntien ja nuorisovaltuuston välistä yhteistyötä.

Hyviin asukaslähtöisiin palveluihin panostetaan parantamalla 5–8-vuotiaiden luku- ja matemaattisia taitoja. Yhteisöllinen opiskeluhoito toteutetaan kaupungin toiminnassa ja yhdyspintatyössä hyvinvointialueen kanssa. Mahdollistetaan jokaisen kasvun omaan potentiaaliinsa. Esi- ja alkuopetuksen yhteistyötä tiivistetään palvelulupauksen toimenpiteitä edistämällä. Palvelulupauksen mukaisesti varmistamme lapselle, että siirtyä esiopetuksesta alkuopetukseen on sujuva sekä fyysisesti, psyykkisesti ja sosiaalisesti turvallinen. Lisäksi lupauksen mukaisesti vahvistamme lasten tunne- ja vuorovaikutustaitoja esi- ja alkuopetuksen yhteisössä ja painotamme yhteisissä oppimistilanteissa matemaattisia ja kielellisiä taitoja sekä huomioimme lasten kiinnostuksen kohteet oppimiskokonaisuuksien suunnittelussa ja toteutuksessa.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan laatua kehitetään aloittamalla iltapäiväcoaching-toiminta. Perusopetukseen palkataan 5 iltapäivätoiminnan valmentajaa, jotka ohjaavat ja tukevat iltapäiväkerhojen toimintaa palveluntuottajien apuna. Iltapäiväkerhon valmentajien työn vaikuttavuutta seurataan ja arvioidaan kauden aikana. Lisäksi kieli- ja kulttuuritietoisuutta edistetään inklusiivisella toimintakulttuurilla, jonka mukaisesti jokaisessa oppilaitoksessa ja toimipisteessä kokeillaan vähintään yhtä uutta toimintamallia, joilla edistetään kieli- ja kulttuuritietoista osaamista.

Teemme töitä vähentääksemme eriarvoistumisen kasvua ja lisätäksemme turvallisuuden tunnetta sekä kiusaamattomuutta kouluissa ja oppilaitoksissa.

Tutkintoon valmentavan koulutuksen (TUVA) toteuttamistapoja kehitetään tavoitteena kaikkien TUVA-koulutuksen suorittaneiden sijoittuminen toisen asteen tutkintoon johtavaan koulutukseen.

Kaupunginvaltuusto päätti lisätä 400.000 euroa vuoden 2023 talousarvioon kouluruokailun parantamiseen. Määrärahaa käynnistetään kouluruoan arvostus -hanke. Hankkeen tavoitteena on vahvistaa kouluruokailun merkitystä osana ruokakulttuuria, nostaa kiinnostusta nauttia kouluruoka, kehittää reseptiikkaa ja palautejärjestelmiä yhdessä käyttäjien kanssa ja, että päivittäisen aterian raaka-aineen ostomäärärahaa nostetaan. Lisäksi huomioidaan monikulttuuristuva ruokaperintö myönteisenä voimavarana kouluruoan kehittämisessä. Hankkeessa kartoitetaan koulukohtaiset syyt miksi kouluruoka jää nauttimatta sekä seurataan ruokailuasteen kehittymistä. Hankkeen tavoitteet ja tulokset raportoidaan kaupunginhallitukselle vuosittain. Kaupunginjohtajan talousarvioesitys sisälsi myös ruokailun ilmastovastuullisuuden lisäämiseen toimialalla 274.000 euron määrärahan. Molempien lisäpanostusten myötä tehtävien toimenpiteiden yhtäaikainen suunnittelutyö on käynnistetty joulukuussa 2022 ja saadaan päätökseen kevään 2023 aikana. Uusien panostusten mukainen toiminta alkaa elokuussa 2023.

Vahvistetaan hyvää johtamista ja henkilöstön työhyvinvointia rakentamalla henkilöstön pito- ja vetovoimaohjelma. varhaiskasvatuksen lisäksi myös muille toimialan palvelualueille. Ohjelman toteuttamisessa kuullaan henkilöstöä ja ohjelman toteutumista seurataan ja arvioidaan. Kartoitetaan Kunta10-kyselyä ketterämpiä työkaluja työhyvinvoinnin jatkuvaan seuraamiseen ja oikea-aikaisten ja vaikuttavien toimenpiteiden löytämiseksi. Työn merkityksellisyyden lisäämiseksi ja urapolkujen mahdollistamiseksi varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa kilpailutetaan kaupungin ostopalveluna yliopiston järjestämä opettajien pätevoittämiskoulutus erityisopettajaksi. Lisäksi edistetään digitaalisten työympäristöjen käyttöä ja niihin liittyvää johtamisosaamista. Lukioissa ja ammatillisessa koulutuksessa panostetaan opetushenkilöstön pedagogisiin kehityssuunnitelmiin.

Toimiala valmistelee selvityksen nykyisistä Myönteisen erityiskohtelun ohjelman mukaisesta ja muusta positiivisen diskriminaation periaatteen mukaisesta rahoituksesta koulutukseen. Selvityksen pohjalta jatketaan keskustelua sekä laaditaan tulevaisuuden linjauksia segregatiokehityksen estämiseksi ja koulutuksen tasa-arvon turvaamiseksi.

Sukupuolitietoisuuden budjetoinnin kehittämiskohteena on toimialalla oppimisen ja opiskelun tuen sekä kasvun ja kehityksen tuen palvelut. Kehittämiskohde on valittu kouluterveyskyselyn tulosten pohjalta. Sukupuolen välisiä eroja on todettu olevan mielenterveyteen, seksuaaliseen häirintään ja kiusaamiseen liittyen. Kyselyn tuloksia hyödynnetään perusopetuksessa ja toisella asteella toiminnan kehittämiseen. Varhaiskasvatuksessa lapsen tukeen liittyvässä osaamisen ja toimintakulttuurin kehittämisessä on huomioitu sukupuolitietoisuus. Lukiokoulutuksessa opintojen etenemistä tarkastellaan sukupuolitietoisuus huomioiden.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Vakituisen henkilöstön lkm	4 678	4 684	4 837
Määräaikaisen henkilöstön lkm	572	610	604
Henkilöstön kokonaismäärä	5 250	5 294	5 441

Irtain omaisuus

Toimialan irtaimistohankinnat liittyvät uusien rakennushankkeiden, peruskorjauksien, laajennuksien tai muutostöihin liittyviin kalustohankintoihin. Lisäksi irtaimistomäärärahalla hankitaan palvelualueiden yksittäisiä kone- ja laitehankintoja sekä korvaavaa kalustoa. Isoimpina kalustettavina kohteina ovat Kytöpuiston paviljonki, Leppäkorven puukoulu ja Jokiniemen koulun 2. vaiheen tilat. Lisäksi valmistuu 5 uutta päiväkotia, joihin kalustemäärärahat on varattu.

Määrärahat	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
1000 euroa							
Tulot	0	0	0	0	0	0	0
Menot	-85	-90	-90	-90	-92	-94	-97
Toimintakate	-85	-90	-90	-90	-92	-94	-97

Tuloslaskelma	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	0
Maksutulot	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0
Muut tulot	0	0	0	0
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Tulot yhteensä	0	0	0	0
Henkilöstömenot	-73	-73	-73	-73
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-10	-15	-15	-15
Sisäisten palvelujen ostot	-1	-1	-1	-1
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1	-1	-1	-1
Avustukset	0	0	0	0
Vuokramenot	0	0	0	0
Sisäiset tilavuokrat	0	0	0	0
Muut menot	0	0	0	0
Menot yhteensä	-85	-90	-90	-90
Toimintakate	-85	-90	-90	-90
Poistot	0	0	0	0
Vyörytykset	0	0	0	90
Tilikauden tulos	-85	-90	-90	0

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta huolehtii toimialan yhteisten palveluiden, varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen järjestämisestä ja kehittämisestä.

Tulosalueelle on varattu määrärahat kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan ja ruotsinkielisen jaoston menoihin.

13 20 JOHTO JA YHTEISET PALVELUT

Määrärahat	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
1000 euroa							
Tulot	436	667	400	400	406	412	418
Menot	-9 082	-10 959	-5 226	-5 873	-6 010	-6 150	-6 294
Toimintakate	-8 647	-10 293	-4 826	-5 473	-5 604	-5 738	-5 876

Tuloslaskelma	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	0
Maksutulot	41	0	0	0
Tuet ja avustukset	366	637	400	400
Muut tulot	29	0	0	0
Sisäiset tulot	0	30	0	0
Tulot yhteensä	436	667	400	400
Henkilöstömenot	-7 941	-9 335	-3 458	-3 922
Asiakaspalvelujen ostot	-74	-69	0	0
Muiden palvelujen ostot	-528	-553	-883	-1 142
Sisäisten palvelujen ostot	-38	-2	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	168	-158	-103	-103
Avustukset	-173	-158	-160	-160
Vuokramenot	-66	-75	-75	-47
Sisäiset tilavuokrat	-414	-400	-357	-357
Muut menot	-16	-210	-191	-191
Menot yhteensä	-9 082	-10 959	-5 226	-5 923
Toimintakate	-8 647	-10 293	-4 826	-5 123
Poistot	0	0	0	0
Vyörytykset	3 303	0	0	4 346
Tilikauden tulos	-5 343	-10 293	-4 826	-777

Toiminnan kuvaus

Johtoon ja yhteisiin palveluihin kuuluvat toimialan johto, toimialan yhteiset projektit ja yhteiset palvelut.

Yhteiset palvelut koostuvat asiantuntijoista, jotka huolehtivat keskitetyistä viestintä-, suunnittelu-, talous-, laki- ja valmistelupalveluista sekä hyvinvointityöstä ja näiden kehittämisestä. Lisäksi järjestetään koulukuljetukset sekä kalustonkunnostukseen ja av-huoltoon liittyvät asiat. Yhteiset palvelut tukee palvelualueita koulutuksen järjestäjän vastuulle kuuluvissa opiskeluhuollon sisällöissä. Suunnittelu- ja kehittämisvastuualueelle kuuluu myös toimialan tieto- ja viestintätekniikkapalvelut. Tieto- ja viestintätekniikassa panostetaan sisällölliseen kehittämiseen yhteistyössä koulujen ja oppilaitosten sekä varhaiskasvatuksen kanssa.

Yksikön keskeiset tavoitteet

Kehitetään yhteisiä prosesseja palvelualueiden kanssa. Jatketaan tiedolla johtamisen kehittämistä datavision mukaisesti. Tieto- ja viestintäteknologiaa kehitetään digivision tavoitteiden mukaisesti.

Datavisio ohjaa toimialan tietojohdamisen kehittämistä asetettujen tavoitteiden suuntaan. Digivisio puolestaan ohjaa toimialan tieto- ja viestintäteknologista kehittämistä. Digivisiota on konkretisoitu digiohjelmassa, jossa määritellään toimialan tv-kehittäminen.

Yhteisten palveluiden tavoitteena on tukea DigiOnen käyttöönottoa pilottikouluissa ja valmistella varsinainen käyttöönotto suomen- ja ruotsinkielisissä peruskouluissa ja lukioissa sekä hallinnossa. Varhaiskasvatuksen ohjausjärjestelmän (Vasa) käyttöönotto sähköistää ja siten sujuvoittaa varhaiskasvatuksen prosesseja.

Tarjotaan erityisesti lapsille ja nuorille tapoja osallistua ja vaikuttaa. Lisätään dialogia ja vuoropuhelua lasten ja nuorten päättäjien välillä. Oppilaskuntatoimintaa kehitetään niin, että niiden toiminta tavoittaa kaikki, myös tukea tarvitsevat.

Turvataan sujuvan yhteistyön jatkuminen opiskeluhoollon palveluissa.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Opiskeluhoollon psykologit ja kuraattorit siirtyivät yhteisistä palveluista hyvinvointialueen toiminnaksi 1.1.2023 alkaen. Varmistetaan yhteisöllisen opiskeluhoollon toteutuminen ja yhteistyö hyvinvointialueen kanssa opiskeluhoollon erityisasiantuntijan panoksella. Yhteisiin palveluihin palkataan pitkittyneiden kiusaamistilanteiden selvittelyn tueksi kiusaamiseen puuttumisen erityisasiantuntija."

Digione-hanke etenee käyttöönottoaiheeseen ja tähän palkataan määräaikainen projektipäällikkö ja pääkäyttäjä tukemaan toimialan sisällä käyttöönottoa (0,122 milj. €). Oppimiskampus-kärkihankkeen toteuttamista vahvistetaan lisäresurssilla ja hankejohtajan siirtymisellä toimialalle (0,339 milj. €). Strategiapanostuksena varattu 0,274 milj. euroa ruokailun ilmastovastuullisuuden kehittämiseen.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Vakituisen henkilöstön lkm	135	148	55
Määräaikaisen henkilöstön lkm	13	15	18
Henkilöstön kokonaismäärä	148	163	73

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2020	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Hallinnollisten tehtävien henkilöstömenot / toimialan menot yhteensä	0,5 %	0,5 %	0,6 %	0,5 %

Määrärahat	TP 2021	TA 2022	LTk 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
1000 euroa							
Tulot	17 707	13 319	18 143	18 143	18 433	18 727	19 027
Menot	-214 180	-215 002	-227 996	-232 361	-237 323	-243 256	-249 338
Toimintakate	-196 474	-201 683	-209 853	-214 218	-218 890	-224 529	-230 311

Tuloslaskelma	TP 2021	TA 2022	LTk 2023	TA 2023
1000 euroa				
Myyntitulot	3 361	4 105	3 931	3 931
Maksutulot	1	0	0	0
Tuet ja avustukset	12 487	7 300	12 298	12 298
Muut tulot	106	138	138	138
Sisäiset tulot	1 752	1 776	1 776	1 776
Tulot yhteensä	17 707	13 319	18 143	18 143
Henkilöstömenot	-118 663	-123 018	-130 839	-135 190
Asiakaspalvelujen ostot	-11 162	-12 040	-12 681	-12 681
Muiden palvelujen ostot	-24 888	-21 363	-21 925	-21 925
Sisäisten palvelujen ostot	-33	-21	-3	-3
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 882	-6 276	-5 634	-5 634
Avustukset	-2 148	-2 341	-2 092	-2 092
Vuokramenot	-177	-148	-141	-155
Sisäiset tilavuokrat	-50 189	-49 791	-54 674	-54 674
Muut menot	-38	-4	-7	-7
Menot yhteensä	-214 180	-215 002	-227 996	-232 361
Toimintakate	-196 474	-201 683	-209 853	-214 218
Poistot	-1 282	-1 019	-2 146	-2 146
Vyörytykset	-10 821	0	0	-19 682
Tilikauden tulos	-208 577	-202 702	-212 000	-236 046

Toiminnan kuvaus

Perusopetuksen palvelualue vastaa suomenkielisen perusopetuksen järjestämisestä Vantaalla asuville oppivelvollisuusikäisille lapsille. Opetus järjestetään valtakunnallisen opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti lähikouluperiaatteella. Perusopetus antaa jatko-opiskeluvalmiudet toiselle asteelle ja perusopetuksen aikana kertyneet tiedot ja taidot osoitetaan peruskoulun päättötodistuksella, jonka perusteella tehdään opiskelijavalinnat toisen asteen opintoihin. Perusopetuksen palvelualue vastaa myös vammaisten lasten päivä- ja loma-ajan toiminnasta sekä vuosiluokkien 1.-2.-oppilaiden iltapäivätoiminnasta, jonka järjestävät 20 palveluntuottajaa. Perusopetusikäisistä oppilaista maahanmuuttajataustaisia on 29,4 %. Perusopetus vastaa myös alle 17-vuotiaiden oppilaiden valmistavan opetuksen järjestämisestä.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Perusopetuksen keskeisinä tavoitteina vuonna 2023 on kaupunkistrategian mukaisesti oppilaiden oppimisen parantaminen erityisesti lukutaidon ja matematiikan osalta. Lisäksi tavoitteena on oppilaiden tunne- ja vuorovaikutustaitojen lisääminen ja kiusaamisen vähentäminen sekä oppilaiden hyvinvoinnin lisääminen.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Talousarvio sisältää täysimääräisenä oppilasmäärän kasvun (99 oppilasta) ja rakenteen muutoksien vaatimat määrärahalisäykset (1,7 milj. €). Lisäksi kaupunkistrategian mukaisesti kasvatetaan panostuksia äidinkielen ja matematiikan opitunteihin 1 vuosiviikkotunti (vuositasolla 0,72 milj. € ja syksy 2023 0,228 milj. €) ja lisätään laaja-alaisia erityisopettajien 1-2. ja 7-9. vuosiluokille yhteensä 33 htv (vuositasolla 2,2 milj. €, syksy 2023 0,877 milj. €). Aamu- ja iltapäivätoiminnan laatua parannetaan 0,4 milj. eurolla vuositasolla.

Valmistavan opetuksia ryhmiä on perustettu 13 Ukrainasta tulevia pakolaisia varten keväällä 2022. Talousarvio sisältää näiden määrärahat vuodelle 2023. Valmistavan opetuksen kasvu näyttää lisääntyvän myös muiden kuin Ukrainasta tulleiden oppilaiden osalta. Vammaisopetukseen on perustettu 6 uutta ryhmää vuoden 2022 aikana, mikä tarvitaan jatkossakin.

Kaupungin omaa korona-toipumissuunnitelman mukaista rahoitusta on 1 milj. euroa vuonna 2023. Valtion korona-avustusta arvioidaan saatavan 2,32 milj. euroa vuonna 2023. Lisäksi valtion koulutuksellisen tasa-arvon avustuksen arvioidaan laskevan nykytasosta, ja vuoden 2023 syksyn osuudeksi arvioidaan 1,2 milj. euroa (2,5 milj. euroa syksyllä 2022).

Talousarviossa on varauduttu ateriapalveluiden, puhtauspalveluiden ja turvapalveluiden hinnankorotuksiin (1,4 milj. €).

Perusopetuksen kolmiportainen ja vaativa tuki edellyttää vahvaa moniammatillista työtä ja yhdessä hyvinvointialueen kanssa tulisi löytää ratkaisut palveluiden toteuttamiseksi. Siirtymävaiheessa tulee varmistaa yhteistyörakenteiden toteutuminen määrällisesti ja laadullisesti.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Vakituisen henkilöstön lkm	1 827	1 812	1 943
Määräaikaisen henkilöstön lkm	347	359	352
Henkilöstön kokonaismäärä	2 174	2 171	2 295

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2020	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Oppilasmäärä vantaalaisissa peruskouluissa	23 068	23 400	23 855	23 771
Käyttömenot euroa/oppilas	8 841	9 172	9 003	*)
Opetuksen % -osuus oppilaskohtaisesta käyttömenosta	52 %	52 %	54 %	*)
Huoneistoneliöt/oppilas **	10,3	10,2	10,1	10,1
Keskimääräinen ryhmäkoko, 1-9 luokat	15,9	15,9	15,9	15,9
Jatkokoulutukseen lukioon, ammatilliseen koulutukseen, ammattistarttiin tai lisäopetukseen päässeiden määrä peruskoulun päättötodistuksen saaneista %	99 %	99 %	99,5 %	100 %
Iltapäivätoimintaan osallistuvien lasten määrä	2 229	2 615	2 432	2 550
4. vuosiluokalta alkava vapaaehtoinen A 2 -kieli, aloittaneiden määrä	42 %	39 %	38 %	37 %
Oppilaita/oppilaanohjaaja	220	200	210	210

* luku tiedossa käyttösuunnitelmavaiheessa

** Sis. keittiövuokrat, ilman näitä 9,7. Vuodesta 2023 lähtien ei sisällä opiskeluhuollon tiloja

TOISEN ASTEEN KOULUTUS

137

Toisen asteen koulutus

Määrärahat	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
1000 euroa							
Tulot	3 113	3 227	1 926	1 926	1 956	1 986	2 017
Menot	-65 051	-69 212	-72 304	-73 488	-75 340	-77 224	-79 154
Toimintakate	-61 938	-65 985	-70 378	-71 562	-73 384	-75 238	-77 138

Tuloslaskelma	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023
1000 euroa				
Myyntitulot	609	450	450	450
Maksutulot	39	0	0	0
Tuet ja avustukset	2 272	2 603	1 302	1 302
Muut tulot	95	94	94	94
Sisäiset tulot	97	80	80	80
Tulot yhteensä	3 113	3 227	1 926	1 926
Henkilöstömenot	-40 809	-42 269	-41 822	-43 004
Asiakaspalvelujen ostot	-19	-10	-9	-9
Muiden palvelujen ostot	-5 426	-6 396	-7 127	-7 127
Sisäisten palvelujen ostot	-129	-27	-27	-27
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 156	-5 029	-6 079	-6 079
Avustukset	-42	-42	-33	-33
Vuokramenot	-1 314	-1 054	-1 288	-1 290
Sisäiset tilavuokrat	-13 857	-14 055	-15 701	-15 701
Muut menot	-301	-329	-218	-218
Menot yhteensä	-65 051	-69 212	-72 304	-73 488
Toimintakate	-61 938	-65 985	-70 378	-71 562
Poistot	-420	-280	-253	-253
Vyörytykset	-4 753	0	0	-7 207
Tilikauden tulos	-67 112	-66 265	-70 631	-79 021

Vuoden 2023 talousarviosta alkaen toisen asteen palvelualueesta muodostetaan yksi yhtenäinen nettoyksikkö, joka sisältää suomenkielisen lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen (Varia). Määrärahojen ja tuloarvioiden summa, toimintakate, muodostaa valtuustoon nähden sitovan tason. Sekä lukiokoulutus että ammatillinen koulutus esitetään talousarviokirjassa myös erikseen perustelutietoina ja informaationa.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Vakituisen henkilöstön lkm	518	530	542
Määräaikaisen henkilöstön lkm	125	143	141
Henkilöstön kokonaismäärä	643	673	683

Määrärahat	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
1000 euroa							
Tulot	1 489	1 323	1 301	1 301	1 321	1 342	1 363
Menot	-27 394	-28 800	-31 079	-31 629	-32 420	-33 231	-34 061
Toimintakate	-25 905	-27 477	-29 778	-30 328	-31 099	-31 888	-32 698

Tuloslaskelma	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023
1000 euroa				
Myyntitulot	283	0	0	0
Maksutulot	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	1 044	1 179	1 157	1 157
Muut tulot	72	64	64	64
Sisäiset tulot	89	80	80	80
Tulot yhteensä	1 489	1 323	1 301	1 301
Henkilöstömenot	-18 274	-19 242	-19 793	-20 336
Asiakaspalvelujen ostot	-19	-10	-9	-9
Muiden palvelujen ostot	-1 922	-1 898	-2 042	-2 042
Sisäisten palvelujen ostot	-51	-27	-27	-27
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-972	-1 788	-2 633	-2 633
Avustukset	-18	-7	-7	-7
Vuokramenot	-28	-42	-42	-42
Sisäiset tilavuokrat	-5 919	-5 777	-6 517	-6 517
Muut menot	-191	-10	-10	-10
Menot yhteensä	-27 394	-28 800	-31 079	-31 624
Toimintakate	-25 905	-27 477	-29 778	-30 323
Poistot	-98	-55	-28	-28
Vyörytykset	-1 959	0	0	-2 996
Tilikauden tulos	-27 963	-27 533	-29 806	-33 347

Toiminnan kuvaus

Lukiokoulutuksen tehtävänä on laaja-alaisen yleissivistyksen vahvistaminen. Vantaalla on viisi suomenkielistä päivälukiota sekä kaksi aikuislukiota. Lukiokoulutus antaa yleiset jatko-opintovalmiudet yliopistoihin, ammattikorkeakouluihin ja lukion oppimäärään perustuvaan ammatilliseen koulutukseen. Lukiossa hankittuja tietoja ja taitoja osoitetaan lukion päättötodistuksella, ylioppilastutkintotodistuksella, lukiodiplomeilla ja muilla näytöillä. Lukiokoulutuksen tehtäväalueen menoihin sisältyy lukioden lisäksi koko toisen asteen koulutuksen hallinnollisia johtamis-, kehittämis-, suunnittelu- ja valmistelutehtäviä.

Lukioissa tuli 1.8.2021 voimaan uusi opetussuunnitelma, jonka mukaista kehittämistyötä jatketaan vuoden 2023 aikana. Kehittämisen tavoitteena on vahvistaa laaja-alaista osaamista, monipuolistaa arviointikäytänteitä sekä sujuvoittaa siirtymistä toisen asteen opinnoista korkea-asteelle. Opetussuunnitelmauudistuksen aikana kehitettyjä toimintatapoja arvioidaan kevään 2023 aikana.

Vuonna 2023 laajennetun oppivelvollisuuden piiriin tulevat vuonna 2007 syntyneet, peruskoulun päättävät opiskelijat.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Vuonna 2023 lukiokoulutuksen keskeisinä tavoitteina on kieli- ja kulttuuritietoisuuden lisääminen ja näkyväksi tekeminen, opiskelijoiden ja henkilöstön hyvinvoinnin tukeminen sekä toisen asteen koulutuksen vision mukaisen joustavien opintopolkujen tarjoaminen.

Lukioiden ja Varian opiskelijoille kehitetään strategian mukaisesti uusia joustavia opintopolkuja palvelumuotoilun eli ihmislähtöisen kehittämisen kautta. Tavoitteena on, että opiskelijan on mahdollista hyödyntää opetustarjontaa oppilaitosrajat ylittäen ja saada siten vahvempi pohja työelämään sekä jatko-opintoihin. Palvelualueen ja Mercurian kauppaoppilaitoksen yhteistyötä kehitetään.

Kieli- ja kulttuuritietoisuutta lisätään vahvistamalla opettajien osaamista sekä kehittämällä uusia ratkaisuja S2-opiskelijoiden tukeen ja integroimiseen. Resurssien jakamisessa tullaan ottamaan huomioon monikielisten opiskelijoiden määrä. Erityisopetuksen resurssia lisätään.

Opiskelijoiden hyvinvointia vahvistetaan kiinnittämällä huomiota yhteisölliseen hyvinvointityöhön, arjen kohtaamisiin sekä oppilaitosten arjessa tapahtuvaan vuorovaikutukseen.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Tutkintokoulutukseen valmentava koulutus (TUVA) aloitettiin elokuussa 2022 ja koulutus toteutetaan hallinnollisesti ammattiopisto Variassa. Koulutuksen tavoitteena on lukioiden näkökulmasta vahvistaa opiskelijan edellytyksiä lukio-opintojen suorittamiseen. Vuoden 2023 aikana TUVA-koulutuksen toteuttamista arvioidaan ja kehitetään.

Toisen asteen koulutuksen vision ja strategisten painopisteiden mukaan mahdollistetaan joustavat opintopolut toisella asteella yli oppilaitosrajojen (0,1 milj. €).

Oppivelvollisuuden laajenemiseen on varattu 0,8 milj. euroa pääasiassa materiaalikuluihin.

Kaupungin omaa korona-toipumissuunnitelman mukaista rahoitusta on 0,176 milj. euroa vuonna 2023. Valtion korona-avustusta saatiin 0,845 milj. euroa, avustusta voi käyttää 31.7.2024 saakka.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Vakituisen henkilöstön lkm	214	214	222
Määräaikaisen henkilöstön lkm	61	69	69
Henkilöstön kokonaismäärä	275	283	291

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2020	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Suomenkielisten päivälukioiden opiskelijat	3 673	3 658	3 662	3 691
Suomenkielisten päivälukioiden opiskelijamäärä/lukio, keskiarvo	735	732	732	738
Aikuis- ja etälukion tutkintotavoitteiset opiskelijat	257	242	290	250
Keskeyttäneet % opiskelijamäärästä (päivälukiot) **	1,88 %	2,18 %	4,5 %	4,5 %
Kolmessa vuodessa päättötodistuksen saaneet kaikista valmistuneista (päivälukiot)	84,2 %	83,1 %	85,0 %	88,0 %
Kaikki tunnit/vvt/opiskelija (päivälukiot)	1,35	1,35	1,36	1,36

	TP 2020	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Käyttömenot euroa/opiskelija (päivälukiot)	6 623	7 086	7 456	*)
Huoneistoneliöt/opiskelija (päivälukiot)	7,4	7,5	7,5	7,4

* luku tiedossa käyttösuunnitelmavaiheessa

** laskentatapa muuttunut KS 2022 lähtien

Määrärahat	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
1000 euroa							
Tulot	1 624	1 904	625	625	634	644	654
Menot	-37 657	-40 412	-41 225	-41 863	-42 920	-43 993	-45 093
Toimintakate	-36 033	-38 507	-40 600	-41 238	-42 286	-43 349	-44 439

Tuloslaskelma	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023
1000 euroa				
Myyntitulot	326	450	450	450
Maksutulot	39	0	0	0
Tuet ja avustukset	1 228	1 424	145	145
Muut tulot	23	30	30	30
Sisäiset tulot	8	0	0	0
Tulot yhteensä	1 624	1 904	625	625
Henkilöstömenot	-22 535	-23 027	-22 029	-22 668
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-3 503	-4 498	-5 085	-5 085
Sisäisten palvelujen ostot	-78	0	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 184	-3 241	-3 446	-3 446
Avustukset	-23	-35	-26	-26
Vuokramenot	-1 286	-1 013	-1 247	-1 247
Sisäiset tilavuokrat	-7 938	-8 278	-9 184	-9 184
Muut menot	-110	-319	-208	-208
Menot yhteensä	-37 657	-40 412	-41 225	-41 863
Toimintakate	-36 033	-38 507	-40 600	-41 239
Poistot	-322	-225	-225	-225
Vyörytykset	-2 794	0	0	-4 211
Tilikauden tulos	-39 149	-38 732	-40 825	-45 674

Toiminnan kuvaus

Vantaan ammattiopisto Varia toteuttaa järjestämisluvan mukaista ammatillista koulutusta tiiviissä yhteistyössä alueen työelämän kanssa. Varia osallistuu aktiivisesti Vantaan kaupungin elinkeinopolitiikkaa tukevien toimenpiteiden toteuttamiseen. Toiminnan lähtökohtana ovat kysyntälähtöisyys, työelämän tarpeet, asiakkuusajattelu ja verkostomainen toimintatapa.

Varia vastaa osaltaan siitä, että kaikille vantaalaisille perusopetuksen päättäneille on opiskelupaikka ja huolehtii oppivelvollisuuden laajentumisen toteuttamisesta.

Tutkintokoulutukseen valmentava koulutus (TUVA) aloitettiin elokuussa 2022 ja koulutus toteutetaan hallinnollisesti ammattiopisto Variassa.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Varian strategiassa 2022–2025 painottuvat toimintatapojen uudistaminen, asiakaslähtöisten palvelujen tarjoaminen ja kestävä ammattiosaamisen luominen yhdessä asiakkaiden kanssa. Toimintavuoden 2023 aikana kaikkia kokonaisuuksia viedään eteenpäin useilla toimenpiteillä, mutta

eniten painottuvat toimintatapojen uudistamiseen liittyvä tiimimäisen toimintamallin kehittäminen ja asiakaslähtöisiin palveluihin liittyvä prosessien selkeyttäminen. Näiden tueksi kehitetään tiedolla johtamista ja sen välineitä.

Vuonna 2023 kehitetään oppivelvollisuuden laajentumista koskevia käytänteitä sekä tutkintoon valmentavan koulutuksen sisältöjä ja toimintamalleja. Yhteistyössä lukioiden kanssa Varian opiskelijoille kehitetään joustavia mahdollisuuksia opintojen suorittamiseen yli oppilaitosrajojen. Variassa jatketaan edelleen työtä opintojen keskeyttämisen vähentämiseksi.

Varian tavoitteena on käydä opetuksen toteutussuunnitelmat läpi ja sisällyttää niihin konkreettisesti alalle soveltuvat kestävän kehityksen elementit, joiden mukaan opetus toteutetaan. Lisäksi tavoitteena on sisällyttää myös muuhun toimintaa ohjaaviin prosesseihin kestävyiden ja vastuullisuuden näkökulmat.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Talousarviovuonna 2023 osallistutaan uusien toimitilojen suunnitteluun ja valmistaudutaan niistä aiheutuviin toiminnallisiin muutoksiin. Lisäksi valmistaudutaan tulevan hallituskauden mahdollisiin ammatillisen koulutuksen rahoitusmuutoksiin ja jatkuvan oppimisen palveluihin. Varian toiminnassa ja kehittämisessä näkyy myös oppivelvollisuuden laajeneminen sekä tutkintoon valmentavan koulutuksen ensimmäinen toteuttamisvuosi uuden rakenteen mukaisesti (0,57 milj. €).

Useiden alojen akuutti työvoimapula edellyttää uudenlaisia koulutusratkaisuja. Esimerkiksi työperäinen maahanmuutto vaatii uudenlaisia koulutusmalleja, yhteistyötä maahanmuuttajien osaamiskeskuksen kanssa ja henkilöstöltä muun muassa kieli- ja kulttuuritietoista osaamista.

TE-palvelut siirtyvät kaupungin vastuulle 1.1.2025. Variassa valmistaudutaan siihen yhteistyössä kaupungin muiden toimialojen kanssa vuoden 2023 aikana.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Vakituisen henkilöstön lkm	300	312	315
Määräaikaisen henkilöstön lkm	60	70	70
Henkilöstön kokonaismäärä	360	382	385

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2020	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Yhteishaussa olevat tutkintotavoitteiset aloituspaikat peruskoulun päättävästä ikäluokasta %	38 %	37 %	38 %	41 %
Ministeriön päättämän tavoiteopiskelijavuosien käyttöaste	98,3 %	100 %	100 %	100 %
Käyttömenot euroa/opiskelijavuosi (ammatillinen koulutus yhteensä)	10 250	10 425	10 721	11 573
Huoneistoneulot/opiskelijavuosi	13,9	13,5	13,5	13,8
Alle 20-v perustutkintoa suorittavien keskeyttämisprosentti Variassa *)	10,0 %		8 %	8 %

* uusi tunnusluku KS 2022 alkaen

Määrärahat	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
1000 euroa							
Tulot	16 483	15 884	16 573	16 573	16 822	17 074	17 330
Menot	-181 723	-187 069	-196 615	-199 227	-204 098	-209 200	-214 430
Toimintakate	-165 240	-171 186	-180 042	-182 655	-187 276	-192 126	-197 100

Tuloslaskelma	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023
1000 euroa				
Myyntitulot	1 051	1 401	1 401	1 401
Maksutulot	13 026	11 400	11 083	11 083
Tuet ja avustukset	2 374	3 034	4 041	4 041
Muut tulot	15	48	48	48
Sisäiset tulot	18	0	0	0
Tulot yhteensä	16 483	15 884	16 573	16 573
Henkilöstömenot	-86 574	-99 638	-104 028	-106 626
Asiakaspalvelujen ostot	-15 026	-16 442	-16 526	-16 526
Muiden palvelujen ostot	-31 851	-20 690	-22 595	-22 595
Sisäisten palvelujen ostot	-503	-486	-492	-492
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 007	-1 193	-1 253	-1 253
Avustukset	-16 507	-15 952	-14 852	-14 852
Vuokramenot	-8	0	0	-14
Sisäiset tilavuokrat	-30 191	-31 716	-35 920	-35 920
Muut menot	-56	-953	-950	-950
Menot yhteensä	-181 723	-187 069	-196 615	-199 227
Toimintakate	-165 240	-171 186	-180 042	-182 655
Poistot	-693	-556	-417	-417
Vyörytykset	-9 366	0	0	-16 704
Tilikauden tulos	-175 299	-171 742	-180 459	-199 776

Toiminnan kuvaus

Varhaiskasvatuksen palvelualue vastaa suomenkielisen varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja valmistavan opetuksen järjestämisestä Vantaalla asuville alle kouluikäisille lapsille. Tämän lisäksi palvelualue järjestää kerho-, asukaspuisto- ja avointa kohtaamispaikkatoimintaa. Ympäri vuorokautista varhaiskasvatusta ja järjestetään Itä-, Keski- ja Länsi-Vantaalla. Varhaiskasvatuksen palvelualue vastaa lisäksi kotihoidon tukeen ja palveluseteliin sekä yksityisen hoidon tukeen liittyvistä tehtävistä.

Varhaiskasvatuksen uuden henkilöstörakenteen toteuttamista jatketaan edelleen varhaiskasvatuslain mukaisesti. Varhaiskasvatuksen opettajien ja sosionomien osuutta nostetaan eläköityvien lastenhoitajien vakanssien muutosten myötä. Kelpoisuusehdot täyttävän henkilöstön saatavuudessa on edelleen merkittäviä haasteita.

Väestöennusteen mukaan vuonna 2023 varhaiskasvatusikäisen väestön määrä kasvaa 88 lapsella. Kotihoidon tuella olevien lasten määrän arvioidaan vähenevän edelleen ja heitä siirtyy varhaiskasvatuspalvelujen piiriin. Myös kerhotoiminnasta siirrytään varhaiskasvatuspalveluihin. Lapsia tulee varhaiskasvatukseen lisää arviolta 208. Vantaan varhaiskasvatusikäisistä lapsista

maahanmuuttajataustaisia oli vuoden 2022 alussa 31,8 prosenttia eli lähes kolmasosa. Vieraskielisen väestön osuuden arvioidaan kasvavan edelleen.

Varhaiskasvatuksen ohjausjärjestelmän (VASA) käyttöönottoa jatketaan edelleen uusilla toiminnallisuuksilla.

1.8.2022 voimaan tulleen lapsen tukea koskevan varhaiskasvatuslain muutoksen toimeenpanoa jatketaan. Lakiuudistus vahvistaa lapsen oikeutta tarvitsemaansa tukeen ja laajentavan tuen kolmiportaisuuden toteutumisen koskemaan kaikkia ikäluokkia. Lakimuutos edellyttää tuen henkilöstön lisäystä. Talousarvioon on tehty lisäys toimintakuluihin 0,75 milj. euroa.

Vantaa on mukana Opetus- ja kulttuuriministeriön kaksivuotisen esiopetuksen kokeilussa, jonka tarkoituksena on vahvistaa koulutuksellista tasa-arvoa ja kehittää esiopetuksen laatua. Kokeilu kestää elokuun 2021 alusta toukokuun 2024 loppuun. Vantaalta kokeilussa on mukana noin 20 % viisivuotiaiden ja kuusivuotiaiden ikäluokista (n. 500 lasta/ikäluokka).

Varaudutaan edelleen järjestämään Ukrainasta tulleille lapsille esiopetusta, valmistavaa opetusta ja varhaiskasvatusta.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Henkilöstön saatavuus- ja pitovoiman toimenpideohjelman 2022–2025 mukaisia toimenpiteitä edistetään.

Edelleen yhteistyössä kumppaneiden kanssa etsitään ja kokeillaan aktiivisesti uusia ja innovatiivisia keinoja työntekijöiden saatavuuteen ja pysyvyyteen. Kevään 2023 aikana selvitetään varhaiskasvatuksen henkilöstön työvaatetustarve ja vaihtoehdot työvaatetuksen tarjoamiseen työnantajan toimesta.

Jatketaan lapsen tukea koskevan varhaiskasvatuslain muutoksen toimeenpanoa lisäämällä lain edellyttämää henkilöstöä.

Hyödynnetään monialaista yhteistyötä lasten ja perheiden tukemiseksi.

Tunne- ja kaveritaitoja sekä ryhmän positiivista vuorovaikutusta vahvistetaan ja siinä hyödynnetään oppilashuollon osaamista.

Digitaalisten työympäristöjen käyttöä ja niihin liittyvää osaamista vahvistetaan.

Varhaiskasvatuksen johtamismalleja arvioidaan ja niiden kehittämistä ja laajentamista jatketaan.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Vuonna 2023 valmistuu viisi uutta kunnallista päiväkotia: Patotien, Jokiuoman ja Kelokuusen päiväkodit Myyrmäkeen, Korson päiväkotikorsoon sekä Latupuiston päiväkotikoti Hakunilaan. Päiväkodit korvaavat poistuvia huonokuntoisia päiväkotijärjestelyjä ja perhepäiväkotitiloja sekä vastaavat kasvaneeseen palvelutarpeeseen. Päiväkodeissa on paikkoja yhteensä 666, joista uusia 213. Lisäksi yksityinen Pilke päiväkotikoti avautuu Martinlaaksoon, 54 paikkaa. Palvelutuotannon kasvun vaikutus määrärahoihin 2,17 milj. euroa.

Varhaiskasvatukseen lisätään 40 kunnallista varahenkilöä helpottamaan sijaisten saatavuutta.

Vantaan varhaiskasvatus saa valtion erityisavustusta varhaiskasvatukseen sekä esiopetuksen tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin ja laadun kehittämiseen vuosille 2022–2023 (2,8 milj. €). Lisäksi valtion erityisavustuksilla kehitetään varhaiskasvatukseen ja esiopetukseen oppimisen tukea ja

inklusiivista toimintakulttuuria, laadun arviointia, pedagogista dokumentointia digitaalisia ohjelmistoja hyödyntäen sekä digipedagogiikan ohjelman jalkauttamista digitsempparitoiminnalla.

Kaupungin omaa korona-toipumissuunnitelman mukaista rahoitusta on 0,284 milj. euroa vuonna 2023. Valtion korona-avustusta arvioidaan saatavan 0,58 milj. euroa vuonna 2023. Lisäksi talousarviossa on varauduttu ateriapalveluiden, puhtauspalveluiden ja turvapalveluiden hinnankorotuksiin (1,86 milj. €).

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Vakituisen henkilöstön lkm	2 058	2 052	2 147
Määräaikaisen henkilöstön lkm	68	72	72
Henkilöstön kokonaismäärä	2 126	2 124	2 219

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2020	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Lasten määrä eri varhaiskasvatuspalveluissa keskimäärin kuukaudessa:				
Kunnallinen varhaiskasvatus	10 247	10 522	10 630	10 719
Yksityinen varhaiskasvatus	2 016	2 047	2 281	2 280
Kerhotoiminta	280	206	260	226
Kotihoidon tuki	3 446	3 021	3 200	3 082
Varhaiskasvatuspalvelujen piirissä olevien lasten osuus kaikista varhaiskasvatuksesta *)	76,8 %	79,7 %	83,5 %	83,7 %
Yksityisessä varhaiskasvatuksessa olevien lasten osuus kaikista varhaiskasvatuksesta olevista lapsista	16,0 %	16,3 %	17,7 %	17,5 %
Rakenteellisten tukitoimien piirissä olevat lapset (kunnallinen varhaiskasvatus)	9,4 %	10,3 %	9,4 %	10,3 %
Käyttömenot €/palveluja käyttävä lapsi	10 862	11 524	11 442	12 057

*) suomen- ja ruotsinkieliset lapset yhteensä

13 90 SVENSKSPRÅKIGA SERVICEN

Määrärahat	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025	TS 2026
1000 euroa							
Tulot	544	606	589	589	597	606	615
Menot	-13 343	-13 625	-14 361	-14 626	-14 959	-15 333	-15 716
Toimintakate	-12 800	-13 019	-13 773	-14 037	-14 362	-14 727	-15 101

Tuloslaskelma	TP 2021	TA 2022	LTK 2023	TA 2023
1000 euroa				
Myyntitulot	0	25	25	25
Maksutulot	454	496	496	496
Tuet ja avustukset	73	84	67	67
Muut tulot	17	1	1	1
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Tulot yhteensä	544	606	589	589
Henkilöstömenot	-7 944	-8 142	-8 299	-8 562
Asiakaspalvelujen ostot	-161	-108	-129	-129
Muiden palvelujen ostot	-1 698	-1 687	-1 829	-1 829
Sisäisten palvelujen ostot	-3	0	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-252	-368	-411	-411
Avustukset	-8	-13	0	0
Vuokramenot	-4	-4	-4	-6
Sisäiset tilavuokrat	-3 273	-3 303	-3 687	-3 687
Muut menot	0	-1	-1	-1
Menot yhteensä	-13 343	-13 625	-14 361	-14 625
Toimintakate	-12 800	-13 019	-13 773	-14 037
Poistot	-21	-4	-21	-21
Vyörytykset	-699	0	0	-1 242
Tilikauden tulos	-13 521	-13 023	-13 793	-15 300

Toiminnan kuvaus

Ruotsinkielisten palveluiden palvelualueen tehtävänä on kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan ruotsinkieliselle jaostolle kuuluvien asioiden valmistelu ja täytäntöönpano. Palvelualue vastaa ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen, esiopetuksen, perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja ruotsinkielisen tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen (TUVA-koulutus) sekä nuorisotyön järjestämisestä ja kehittämisestä. Palvelualue vastaa myös oppivelvollisten ohjauksesta ja valvonnasta. Lisäksi palvelualueen tehtävänä on vastata ruotsinkielisten palveluiden kaupunkitasoisesta koordinoinnista, Svenska kommitténin toiminnasta ja kaksikielisyydestä.

Palvelualue järjestää varhaiskasvatusikäisille lapsille ruotsinkielistä varhaiskasvatusta. Osa varhaiskasvatuspalveluista järjestetään yksityisinä palveluina, joita tuetaan yksityisen hoidon tuella ja palveluseleillä. Ruotsinkielinen esiopetus toteutuu osana palvelualueen varhaiskasvatusta. Ruotsinkielisiä päiväkoteja on neljä, Dickursby daghem, Håkansböle daghem, Timotej daghem ja Trollebo daghem.

Palvelualueella on neljä alakoulua (lk.1–6), Dickursby skola, Kyrkoby skola, Mårtensdals skola ja Västersundoms skola. Hallinnollisesti alakouluilla on kaksi rehtoria. Yläkouluja (lk.7–9) on yksi, Helsinge skola sekä yksi lukio Helsinge gymnasium.

Pääkaupunkiseudulla ruotsinkielistä työpajatoimintaa toteuttaa Svenska produktionsskolan. Ruotsinkielistä ammatillista koulutusta järjestää Helsingissä ammattiopisto Prakticum. Svenska Framtidsskolan i Helsingforsregionen ylläpitää ammattiopisto Prakticumia, jossa myös Svenska produktionsskolan toimii. Vantaan kaupunki omistaa 4,7 prosenttia Svenska Framtidsskolan i Helsingforsregionen Ab:stä. Toimimalla aktiivisesti Prakticumin hallituksessa pyritään parantamaan oppilaitoksen toimintaedellytyksiä ja koulutustarjontaa, jotta myös yhä useampi vantaalainen ruotsinkielinen nuori löytäisi opiskelupaikan sieltä.

Tutkintokoulutukseen valmentava koulutus (TUVA) on keskeinen osa oppivelvollisuuden laajentamista. Pääkaupunkiseudulla ruotsinkielistä tutkintokoulutukseen valmistavaa koulutusta järjestää ammattioppilaitos Prakticum yhteistyössä muiden pääkaupunkiseudun kuntien kanssa.

Vantaan kaupunki kuuluu myös Västra Nylands folkhögskola -nimiseen kuntayhtymään. Kuntayhtymä omistaa ja ylläpitää kansanopistoa. Opisto tarjoaa lyhytkursseja, yksivuotisia jatko-opintoihin ja työelämään valmistavia opintoja sekä myös opistovuoden oppivelvollisille, jotka kuuluvat laajennetun oppivelvollisuuden piiriin. Kaupungin omistajastrategiaa kuntayhtymässä arvioidaan koulutuspoliittisesta näkökulmasta vuoden 2023 aikana.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Ruotsinkielisen palvelualueen strateginen toimenpideohjelma pohjautuu toimialan strategiaan. Ruotsinkielisen palvelualueen varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja lukiokoulutuksen strategiset toimenpiteet ovat pääasiassa samat kuin suomenkielisen varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja lukiokoulutuksen strategiset toimenpiteet.

Palvelualueen strategiset toimenpiteet palvelevat kaupungin ruotsinkielisiä asukkaita, sukupuolesta, iästä ja asuinalueesta riippumatta. Kun palvelualueelle luotiin toiminnan strategiset toimenpiteet vuosille 2022–2025, otettiin asiakkaiden toiveet huomioon eri tavoin.

Palvelualueen strategisiksi painopisteiksi päätettiin seuraavat: toimimme yhdessä hyvinvoinnin edistämiseksi, mahdollistamme jokaisen kasvun omaan potentiaaliinsa, edistämme oppimista vahvistamalla elinikäistä uteliaisuutta ja tuemme lasten ja nuorten kielellistä kehitystä. Tavoitteena on luoda ohjelma, jolla vahvistetaan kielellisiä valmiuksia ja oppimista varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle.

Painopiste vaihtuu lukuvuosittain. Lukuvuoden 2022–2023 painopiste on hyvinvoinnin edistäminen, sillä se luo perustan muille painopisteille. Lukuvuonna 2023–2024 painopiste tulee olemaan kielellisessä kehityksessä.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Uuden oppimisen ja koulutuksen digitaalisen palvelualueen DigiOnen pilottivaihe alkaa keväällä 2023. Ruotsinkielisen palvelualueen yksiköistä Helsinge skola ja ja myöhemmin Helsinge gymnasium ovat mukana pilotissa. Laajempi käyttöönotto on syksyllä 2024. Uuden järjestelmän käyttöönotto merkitsee sekä toiminnan muutoksia että uusien järjestelmien käytön oppimista.

Ruotsinkieliset peruskoulut ovat mukana valtakunnallisessa SKY-hankkeessa, jonka tavoitteena on vähentää ja ennaltaehkäistä poissaoloja ja luoda myönteistä, kouluun kiinnittymistä tukevaa toimintakulttuuria. Hankkeen puitteissa lisättiin 0,67 vuosiviikkotuntia tunne- ja vuorovaikutustaitojen oppimiseen ruotsinkielisen yläkoulun Helsinge skolanin 8. luokkalaisille.

Valtuustostrategiassa tavoitteena on perusopetuksen oppilaitten oppimistulosten parantaminen, erityisesti lukutaidossa ja matematiikassa. Lisäpanostusesitys perusopetuksen oppimistulosten parantamiseen on yhden äidinkielen ja yhden matematiikan oppitunnin lisääminen tuntijakoon vuosiluokille yksi ja kaksi lukuvuodesta 2023-2024 lähtien.

Kaksikielisyysohjelma uusittiin vuoden 2022 alussa niin, että se tukee valtuustokauden strategiaa sekä oikeusministeriön kansalliskielistrategiaa. Kaksikielisyysohjelman tavoitteet toteutetaan neljässä vuodessa ja toiminnasta raportoidaan vuosittain.

Varmistetaan, että ruotsinkielinen kotoutumispolku on sisälletty Vantaan kotoutumisohjelmaan ja että edellytykset sen toteuttamiseen on valmisteltu.

Palvelualue osallistuu Mårtensdals bildningsrum -rakennushankkeen suunnitteluun.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Vakituisen henkilöstön lkm	140	142	150
Määräaikaisen henkilöstön lkm	19	21	21
Henkilöstön kokonaismäärä	159	163	171

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2020	TP 2021	KS 2022	TA 2023
Lapsia kunnallisessa varhaiskasvatuksessa *)	297	301	300	300
Lapsia esiopetuksessa	78	80	75	75
Oppilasmäärä ruotsinkielisessä peruskoulussa	728	722	731	722
Käyttömenot euroa/ oppilas	10 050	10 799	10 869	**)
Opetuksen % -osuus oppilaskohtaisista käyttömenoista/ oppilas	54 %	53 %	58 %	**)
Huoneistoneliöt/ oppilas	13,6	13,7	13,5	13,7
Keskimääräinen opetusryhmäkoko, 1-9 luokat	16,3	15,7	16,3	15,7
Jatkokoulutukseen lukioon, ammatilliseen koulutukseen, ammattistarttiin tai lisäopetukseen päässeiden määrä peruskoulun päättötodistuksen saaneista % -osuus	98 %	100 %	100 %	100 %
Iltapäivätoimintaan otettujen oppilaiden kokonaismäärä	124	125	122	145
Ruotsinkielisen lukion opiskelijat	150	155	150	160
Käyttömenot euroa/ opiskelija	7 977	8 410	8 796	**)
Huoneistoneliöt/ lukio-opiskelija	8,6	8,4	8,6	8,1

*) Ruotsinkieliset lapset yksityisessä varhaiskasvatuksessa ovat osa varhaiskasvatuksen tunnuslukuja

***) Luku saadaan vasta käyttösuunnitelman valmistuessa.